Stadskerk Nijmegen (OCP), 29 december 2024, Zondag na Kerstmis;
voorganger: Ton Bun, marist

[1e lezing: Jesaja 61,10 - 62,3] (Nieuwe Bijbelvertaling)
10 Ik vind grote vreugde in de HEER,
mijn hele wezen jubelt om mijn God.
Hij deed mij het kleed van de bevrijding aan,
hulde mij in de mantel van de gerechtigheid,
zoals een bruidegom een kroon opzet,
zoals een bruid zich tooit met haar sieraden.
11 Want zoals de aarde haar gewassen voortbrengt,
zoals een tuin het gezaaide laat ontkiemen,
zo laat God, de HEER, gerechtigheid ontkiemen
en glorie voor het oog van alle volken.
1 Omwille van Sion zal ik niet zwijgen,
omwille van Jeruzalem ben ik niet stil,
totdat het licht van haar gerechtigheid daagt
en de fakkel van haar redding brandt.
2 Alle volken zullen je gerechtigheid zien,
alle koningen je majesteit.
Men zal je noemen bij een nieuwe naam
die de HEER zelf heeft bepaald.
3 Je zult een schitterende kroon zijn
in de hand van de HEER,
een koninklijke tulband
in de hand van je God.

[Epistel: Galaten 3,23 – 4,7] (Nieuwe Bijbelvertaling)
23 Voordat dit geloof [in Jezus Christus] kwam, werden we door de wet bewaakt; we leefden in gevangenschap tot het geloof geopenbaard zou worden. 24 Kortom, de wet hield toezicht op ons totdat Christus kwam, zodat we door ons vertrouwen op God als rechtvaardigen konden worden aangenomen. 25 Maar nu het geloof gekomen is, staan we niet langer onder toezicht, 26 want door het geloof en in Christus Jezus bent u allen kinderen van God. 27 U allen die door de doop één met Christus bent geworden, hebt u met Christus omkleed. 28 Er zijn geen Joden of Grieken meer, slaven of vrijen, mannen of vrouwen – u bent allen één in Christus Jezus. 29 En omdat u Christus toebehoort, bent u nakomelingen van Abraham, erfgenamen volgens de belofte.
1 Ik bedoel dit: zolang een erfgenaam onmondig is, verschilt hij in niets van een slaaf, ook al is hij reeds de eigenaar van de hele erfenis. 2 Hij staat onder voogdij en toezicht tot het door zijn vader vastgestelde tijdstip is gekomen. 3Op dezelfde manier waren ook wij, toen we nog onmondig waren, onderworpen aan de machten van de wereld. 4 Maar toen de tijd gekomen was zond God zijn Zoon, geboren uit een vrouw en onderworpen aan de wet, 5

maar gezonden om ons vrij te kopen van de wet opdat wij zijn kinderen zouden worden. 6 En omdat u zijn kinderen bent, heeft God ons de Geest van zijn Zoon gegeven, die ‘Abba, Vader’ roept. 7 U bent nu geen slaven meer, u bent kinderen van God en als zijn kinderen bent u erfgenamen, door de wil van God.

[Evangelie: Lukas 2, 22-40] (Nieuwe Bijbelvertaling)
22 Toen de tijd was aangebroken dat ze zich overeenkomstig de wet van Mozes rein moesten laten verklaren, brachten ze hem naar Jeruzalem om hem aan de Heer aan te bieden, 23 zoals is voorgeschreven in de wet van de Heer: ‘Elke eerstgeboren zoon moet aan de Heer worden toegewijd.’ 24 Ook wilden ze het offer brengen dat de wet van de Heer voorschrijft: een koppel tortelduiven of twee jonge gewone duiven.
25 Er woonde toen in Jeruzalem een zekere Simeon. Hij was een rechtvaardig en vroom man, die uitzag naar de tijd dat God Israël vertroosting zou schenken, en de heilige Geest rustte op hem. 26 Het was hem door de heilige Geest geopenbaard dat hij niet zou sterven voordat hij de messias van de Heer zou hebben gezien. 27 Gedreven door de Geest kwam hij naar de tempel, en toen Jezus’ ouders hun kind daar binnenbrachten om met hem te doen wat volgens de wet gebruikelijk is, 28 nam hij het in zijn armen en loofde hij God met de woorden:
29 ‘Nu laat u, Heer, uw dienaar in vrede heengaan,
zoals u hebt beloofd.
30 Want met eigen ogen heb ik de redding gezien
31 die u bewerkt hebt ten overstaan van alle volken:
32 een licht dat geopenbaard wordt aan de heidenen
en dat tot eer strekt van Israël, uw volk.’
33 Zijn vader en moeder waren verbaasd over wat er over hem werd gezegd. 34 Simeon zegende hen en zei tegen Maria, zijn moeder: ‘Weet wel dat velen in Israël door hem ten val zullen komen of juist zullen opstaan. Hij zal een teken zijn dat betwist wordt, 35 en zelf zult u als door een zwaard doorstoken worden. Zo zal de gezindheid van velen aan het licht komen.’
36 Er was daar ook een profetes, Hanna, de dochter van Fanuel, uit de stam Aser. Ze was hoogbejaard; vanaf haar huwbare leeftijd had ze zeven jaar met haar man geleefd, 37 en ze was nu al vierentachtig jaar weduwe. Ze was altijd in de tempel, waar ze God dag en nacht diende met vasten en bidden. 38 Op dat moment kwam ze naar hen toe, bracht hulde aan God en sprak over het kind met allen die uitzagen naar de bevrijding van Jeruzalem.
39 Toen ze alles overeenkomstig de wet van de Heer hadden gedaan, keerden ze terug naar Galilea, naar hun woonplaats Nazaret. 40 Het kind groeide op, werd sterk en was begiftigd met wijsheid; Gods genade rustte op hem.

[overweging:]
Geliefde zusters en broeders,

Wij zijn nog midden in de dagen van Kerstmis. De lichtjes schitteren nog overal. De viering van de geboorte van Jezus laat zich niet beperken tot die ene nacht. De menswording van God is zo ingrijpend en alles overstijgend dat dit mysterievolle gebeuren verder reikt dan de jubelende aankondiging van de engelen aan de herders. Dat is het begin in de duistere nacht buiten de bewoonde wereld van Bethlehem, buiten de aandacht van bestuurders en belangrijke overheidspersonen of belastingambtenaren.

Volgens joods gebruik gaan Maria en Jozef met hun pasgeboren kind naar de tempel. Jezus is als eerste geboren uit de schoot van Maria. Zij is joods en ook Jozef is van joodse komaf. Beiden maken dus deel uit van het volk van Israël en volgen de wet van Mozes. Overeenkomstig de wet gaan de ouders met hun kind naar de tempel om zoals is voorgeschreven hem op te dragen aan God. De goddelijke menswording gebeurt in de concrete context van het joodse gezin. Het deelt in de traditie van de beloften van de profeten. In de tempel vertegenwoordigt de oude Simeon het intense uitzien naar de komst van de Messias. Hij hoopt dat hij voor zijn sterven het hem gegund is deze verlosser te mogen zien, te mogen ontmoeten. Deze Simeon is een diepgelovige en Gods getrouwe man. Hij is vol van Gods heilige Geest. Tot drie keer toe zegt Lucas dat deze Simeon zo door Gods Geest geïnspireerd is dat het hem gegeven is de Messias te zien in Jezus. Zodra Maria en Jozef de tempel binnen komen begint Simeon vol lof te spreken over dit kind. Hij prijst God omdat hij in Jezus de Messias ziet. Zij intense verlangen wordt vervuld. Het brengt hem in vervoering en prijst zich gelukkig nu hij dit mag ervaren. Zijn lofprijzing stijgt boven alles uit naar zijn God van het verbond. Hij prijst God die in Jezus laat zien hoezeer Hij trouw blijft aan zijn belofte. In Jezus is de belofte van Gods verbond definitief en ten volle in vervulling gegaan.

We bevinden ons deze dagen nog volop in een jubelsfeer dat begon met de koren van engelen. Zij zongen Eer aan God. Zij vertolken de al vanouds klinkende woorden uit de profeet Jesaja. Jubel en juich om onze God. In Jezus laat Hij zien hoezeer wij mensen hem ter harte gaan. In geen enkel opzicht laat Hij varen het werk van zijn handen. Wij mensen gaan soms onze eigen wegen en dwalen af, vervreemden van elkaar en raken verstrikt in het geweld van wapens. Wij worden gevangenen soms van onze eigen drijfveren van haat en wrok. Wij kunnen onmogelijk onszelf redden. Van alle tijden, vanaf het begin is er steeds weer dat intense verlangen naar vrede en verzoening. God biedt ons zijn vrede aan. Hij komt ons tegemoet. Zijn liefde is onder ons geboren, vlees en bloed geworden en geboren uit de schoot van Maria. Zijn geboorte is als een goddelijke omhelzing van hemel en aarde. Zoals de bruidegom uitgaat naar de bruid zo komt God ons tegemoet in zijn Zoon Jezus.

Simeon ziet in de komst van Jezus een Licht dat zich verspreid over alle volken. Het blijft niet beperkt tot het volk van Israël. Het strekt zich ook uit naar al degenen die niet behoren tot het joodse volk. De liefde van God gaat uit naar alle mensen. Zij sluit niemand uit. De hele

schepping deelt in Gods heerlijkheid voor wie het zien wil, voor wie er ontvankelijk voor is ,wie er open voor staat. Simeon draagt in zich mee de gehele heilsgeschiedenis van het joodse volk. De Heilige Geest beweegt hem tot zijn loflied op de geboorte van de langverwachte Messias. Tegelijkertijd klinken er in de woorden van Simeon ook wel onheilspellende berichten. De Messias zal niet overal met open armen ontvangen worden. Hij zal te maken krijgen met afwijzing. Zijn optreden zal niet onomstreden zijn. Dat zal Maria door merg en been gaan. De vreugde om de geboorte zal later gepaard gaan met miskenning. Het is vandaag de dag niet veel anders.

Op haar manier looft de hoogbejaarde profetes Hanna God. Zij schaart zich in het aanwezige gezelschap in de tempel. Hanna is na een huwelijksleven van zeven jaar lange tijd weduwe. Ze is altijd in de tempel te vinden om Gods dienstwerk te verrichten. Evenals Simeon prijst zij God nu zij Maria ziet met haar kind.

De geboorte van Gods Zoon vindt plaats in de concrete geschiedenis in het leven van Jozef en Maria. Jezus groeit op in Nazareth. Tegelijkertijd stijgt Jezus vanaf het begin en al van voor zijn geboorte uit boven al onze aardse bestaan. Paulus schrijft dat Jezus zich niet heeft willen vastklampen aan zijn goddelijke afkomst. Hij is juist mens geworden om ons menselijk leven open te leggen en ons te richten op een goddelijk perspectief. Hij heeft ons menselijk bestaan op zich genomen om ons te bevrijden uit onze blinde in zichzelf gesloten duistere wereld. Hij is de minste onder de mensen geworden, bespot en afgewezen om zo voor ons de deur te openen naar zijn koninkrijk van recht en vrede.

In zijn brief aan de Galaten klinkt de duidelijke boodschap dat ons geloof in Jezus Christus ons maakt tot vrije mensen. In zijn menswording worden wij opgenomen tot een goddelijk leven. Door ons te bekennen tot Christus worden wij vrije mensen. Elk onderscheid in rangen en standen, in achtergrond en culturen vallen weg voor wie leeft in de vereniging met Christus. In de volheid van de tijd, het moment van de Godsgeboorte onder ons en in ons worden wij vrije mensen. Door de onze doop, zo zegt Paulus, krijgen wij deel aan Gods belofte die Hij vanouds heeft gedaan aan onze voorvaderen en de profeten.

In deze dagen van Kerstmis worden wij allemaal zonder uitzondering uitgenodigd ons aan te sluiten bij het koor van engelen, ons aan te sluiten bij het lofprijzing van Simeon en Hanna, ons aan te sluiten bij het Magnificat van Maria bij haar ontmoeting met Elisabeth. Elke lofprijzing richt zich tot Gods oneindig mysterie ons zo dichtbij gekomen in zijn Zoon Jezus.

Verheug je en wees blij want Gods liefde is onder ons en in ons vlees en bloed geworden. Deel je vreugde, het verwarmt de harten van ons mensen.

Ton Bun s.m., ton.bun46@gmail.com